

Udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål:

»Det bedes oplyst, om de gældende regler i retsplejeloven gør det muligt for en undersøgelsesret at beslutte »lukkede døre« i en situation, hvor der skal afhøres tjenestemænd, som eventuelt senere i forbindelse med en tjenestemandundersøgelse vil have krav på »lukkede døre«?

Hvordan kan lovkonflikten fjernes?»

Svar:

Efter tjenestemandslovens § 21, stk. 7, foregår tjenestemandsførhør og retsmøder, der afholdes under tjenestemandsførhør, for lukkede døre.

Vedkommende minister kan dog bestemme, at offentligheden skal have adgang til at overvære sagens behandling, hvis tjenestemanden med tilslutning af vedkommende centralorganisation fremsætter begæring derom. Der må ikke ske offentlig gengivelse af, hvad der passerer under førhør og retsmøder, der ikke er offentlige.

Visse af de sager, som tidligere har været gjort til genstand for en særlig undersøgelse, har rettet sig mod nogle få, nærmere angivne tjenestemænd. Disse sager kunne derfor lige så godt være behandlet som tjenestemandssager efter reglerne i tjenestemandsløven.

Der er også tidligere eksempler på kommissionsdomstolsundersøgelser, hvor man har ladet kommissionsdomstolsundersøgelsen træde i stedet for en tjenestemandundersøgelse. Denne fremgangsmåde er imidlertid frarådet i Tjenestemandskommissionen af 1965's betænkning om tjenestemandsløven (betænkning nr. 483/69, side 124).

Ændres lovgivningslaget således, at en dommerundersøgelse altid skal foregå for åbne døre, er det korrekt, at der vil opstå en konflikt i forhold til tjenestemandsløvens regler. Tjenestemandreglerne sættes for så vidt ud af kraft, når det forud for en eventuel tjenestemandssag besluttet at nedsætte en undersøgelsesret, som

skal behandle de samme spørgsmål for åbne døre, som skulle være behandlet for lukkede døre under det tjenstlige førhør.

Denne konflikt kan ikke løses med hjemmel i de almindelige regler om dørlukning i retsplejelovens § 29.

Efter denne bestemmelse kan dørene undtagelsesvis lukkes, når hensynet til sædeligheden, ro og orden i retslokalet, statens forhold til fremmede magter eller særlige hensyn til disse fremmede magter i øvrigt kræver det. Retsplejelovens § 29 indeholder endvidere nogle særlige regler om dørlukning i straffesager, herunder regler, der har til formål at beskytte sagens oplysning, enkeltpersoners sikkerhed og drifts- og forretningshjemmeligheder.

Derimod er der ikke efter retsplejelovens § 29 mulighed for, at en undersøgelsesret generelt kan træffe beslutning om lukkede døre af de grunde, som tilgodeses ved tjenestemandsløvens regler om lukkede døre.

På den baggrund finder Justitsministeriet det rigtigst at bevare en begrænset adgang til at træffe bestemmelse om, at afhøringerne ved en undersøgelsesret skal foregå for lukkede døre. Det kan ikke udelukkes, at der i visse sager med tilknytning til tjenestemænd og i andre særlige tilfælde kan være behov for en sådan hjemmel.

Retten til at bestemme, at dørene i visse helt særlige tilfælde skal lukkes, bør efter Justitsministeriets opfattelse ligge hos regeringen. Det er regeringen, der i forbindelse med nedsættelsen af undersøgelsesretten kan vurdere, om der foreligger sådanne omstændigheder, som kan begrunde, at dørene skal lukkes, herunder f.eks. særlige hensyn til implicerede tjenestemænd i relation til en eventuelt efterfølgende tjenestemandssag.

For at undgå konflikten med tjenestemandsløvens regler kan Justitsministeriet også pege på muligheden for eventuelt at ændre retsplejelovens § 21 a således, at der i stedet åbnes adgang til, at undersøgelsesretten ved siden af bestemmelsen i retsplejelovens § 29 i særlige tilfælde generelt kan træffe beslutning om, at un-